Kohtulahendite kogumik

AVALIKU TEENISTUSE KOHTU MÄÄRUS (täiskogu)

27. september 2011 *

Avalik teenistus — Menetlus — Kohtukulude kindlaksmääramine — Hüvitamisele kuuluvad kulud — Vältimatud kulud — Institutsiooni poolt teda esindavale advokaadile makstav tasu — Hagejal kaotuse korral lasuv kohustus see tasu enda kanda võtta — Võrdse kohtlemise põhimõte — Tõhus kohtulik kaitse — Tingimused

Kohtuasjas F-55/08 DEP,

Carlo De Nicola, Euroopa Investeerimispanga töötaja, elukoht Strassen (Luksemburg), keda esindas advokaat L. Isola,

hageja,

versus

Euroopa Investeerimispank (EIP), esindaja: F. Martin, keda abistas advokaat A. Dal Ferro,

kostja,

AVALIKU TEENISTUSE KOHUS (täiskogu),

koosseisus: president P. Mahoney, kodade esimehed H. Tagaras, S. Gervasoni, kohtunikud H. Kreppel (ettekandja), I. Boruta, S. Van Raepenbusch ja M. I. Rofes i Pujol,

kohtusekretär: W. Hakenberg,

on andnud järgmise

määruse

1 29. märtsil 2010 faksi teel Avaliku Teenistuse Kohtu kantseleisse saabunud dokumendiga (originaal esitati samal päeval) esitas Euroopa Investeerimispank (EIP) Avaliku Teenistuse Kohtule taotluse määrata kindlaks kohtukulud pärast Avaliku Teenistuse Kohtu 30. novembri 2009. aasta otsust kohtuasjas F-55/08: De Nicola *vs*. EIP (Euroopa Liidu Üldkohtusse apellatsiooni korras edasi kaevatud, kohtuasi T-37/10 P).

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

Vaidluse taust

2 5. juunil 2008 Avaliku Teenistuse Kohtu kantseleisse saabunud hagiavaldusega esitas C. De Nicola muu hulgas ühelt poolt nõude, et tühistataks 14. detsembri 2007. aasta otsus, millega EIP vaidluste lahendamise komitee jättis rahuldamata tema taotluse esiteks talle 2006. aasta hindamise raames antud hinne uuesti üle vaadata, ja teiselt poolt nõudis ta, et esiteks tühistataks EIP 13. juuli 2007. aasta otsus 2006. aasta edutamiste kohta osas, milles hageja jäeti edutamata ametijärku D, teiseks tühistataks tema kohta koostatud 2006. aasta hindamisaruanne ja 13. juuli 2007. aasta otsused osas, millega ta jäeti sellesse ametijärku edutamata; kolmandaks tuvastataks, et teda ahistati psühholoogiliselt; neljandaks, et EIP-d kohustataks talle hüvitama niisuguse ahistamisega väidetavalt tekkinud kahju; ning viimaseks, et tühistataks otsus jätta hüvitamata teatavad laserteraapiaga kaasnenud ravikulud.

3 Avaliku Teenistuse Kohus jättis eespool viidatud 30. novembri 2009. aasta otsusega kohtuasjas De Nicola *vs*. EIP selle hagi rahuldamata ja mõistis EIP kohtukulud välja C. De Nicolalt.

4 EIP palus 14. jaanuari 2010. aasta kirjas C. De Nicolal hüvitada talle 18 232,25 euro suuruse summa, millest 17 000 eurot moodustab sellele advokaadile makstud tasu, kelle abi EIP kasutas, 364,05 euro suurune summa vastab viimase sõidukuludele ja 868,20 eurot moodustavad „üldised halduskulud”.

5 C. De Nicola teatas 15. veebruari 2010. aasta e-kirjas, et temalt nõutav summa ei ole ei proportsionaalne ega ka õigustatud. Mainitud isik andis siiski teada oma valmidusest tasuda 4800 euro suurune summa.

6 C. De Nicolale adresseeritud 1. märtsi 2010. aasta kirjas märkis EIP, et „kompromissini jõudmiseks ja kohtukulude kindlaksmääramise menetluse vältimiseks” on ta valmis kinnitama hüvitatavate kohtukulude summa 16 000 eurole, täpsustades siiski, et pakkumist tuleb mõista nii, et „see ei ole [EIP-le] võimaliku hilisema kohtukulude kindlaksmääramise menetluse raames siduv”.

7 C. De Nicola vastas sellele kirjale 8. märtsi 2010. aasta e-kirjaga, milles ta väljendas samuti valmidust vältida uue kohtumenetluse alustamist ja pakkus, et tasub EIP-le 6000 euro suuruse summa ehk enam, kui ta oli valmis tasuma 15. veebruari 2010. aasta kirja järgi.

8 Dokumendiga, mis saabus Avaliku Teenistuse Kohtu kantseleisse 29. märtsil 2010 esitas EIP Avaliku Teenistuse Kohtule kõnesoleva kohtukulude kindlaksmääramise taotluse.

9 Kohtuasi määrati lahendamiseks Avaliku Teenistuse Kohtu esimesele kojale.

10 Dokumendiga, mis saabus Avaliku Teenistuse Kohtu kantseleisse 19. mail 2010, esitas C. De Nicola kohtukulude kindlaksmääramise taotluse kohta oma märkused.

Poolte nõuded ja menetlus

11 EIP palub Avaliku Teenistuse Kohtul määrata kohtukulude summaks, mille C. De Nicola talle kohtuasja F-55/08 alusel võlgneb, 18 214,50 eurot.

12 C. De Nicola palub Avaliku Teenistuse Kohtul jätta taotlus vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata või teise võimalusena põhjendamatuse tõttu rahuldamata.

13 Kohtuasi suunati täiskogule.

14 Avaliku Teenistuse Kohus palus menetlust korraldavate meetmete raames pooltel vastata järgmistele küsimustele:

— Kui institutsioon kasutab advokaadi abi, siis kas viimasele makstavat tasu tuleb, arvestades avaliku teenistuse kohtuvaidluste eripära ja poolte võrdsust kohtu ees, pidada kodukorra artikli 91 punkti b mõttes „menetlusega seotud vältimatuks kuluks", ehkki advokaadi abi kasutamine on üksnes institutsiooni õigus, mitte tal lasuv kohustus?

— Kas see, kui tasu, mida institutsioon advokaadile maksab, peetakse „menetlusega seotud vältimatuks kuluks" ei tekita mitte diskrimineerimist menetluse kaotanud hagejate vahel sõltuvalt sellest, kas kostjaks olev institutsioon kasutas advokaadi abi või mitte, arvestades, et hagejal ei ole mingit mõju põhjustele, mille tõttu institutsioon otsustab advokaadi abi kasutada (institutsiooni otsus mitte omada õigustalitust, mis tegeleks avaliku teenistuse kohtuasjadega, sellise talituse korraldus ja suurus, selle töötajate töökoormus, nende võimetus töötada kohtumenetluse keeles jne)?

— Igal juhul, kas EIP-poolne advokaadi kasutamine oli kõnesolevas asjas tingimata vajalik, arvestades eeskätt tööd, mille tegid C. De Nicola vastu peetava kohtuvaidluse osas eelnevalt ära EIP talitused?

— Millist mõju peaks käesoleva menetluse tulemusele avaldama Euroopa Kohtu presidendi 26. novembri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-198/02 P (R)-DEP: EIP *vs.* De Nicola?

15 Pooled järgisid neid menetlust korraldavaid meetmeid.

Poolte argumendid

16 EIP väidab, et hüvitatavate kohtukuludena nõutav summa 18 214, 50 eurot, millest 17 000 eurot moodustavad sellele advokaadile makstud tasu, kelle abi EIP kasutas, 364,05 euro suurune summa vastab viimase sõidukuludele Avaliku Teenistuse Kohtusse jõudmiseks ja 850 eurot moodustavad „üldised halduskulud", on mõistlik ja kohtupraktikas antud suunistega kooskõlas.

17 Mis puudutab konkreetsemalt 17 000 euro suurust advokaaditasu summat, siis tuletab EIP kõigepealt meelde, et kohtupraktika järgi kuuluvad need mõiste „menetlusega seotud vältimatu kulu" alla. EIP toob seejärel välja, et ehkki põhimenetluses tõstatatud õiguslikud küsimused ei olnud uued, tingisid hagi suur lehekülgede arv ja selle arvestatav hulk lisasid ning C. De Nicola esitatud arvukad nõuded EIP advokaadi suure töötundide arvu. Juba kohtuotsuse pikkus ise – 276 punkti – on tõendiks põhimenetluse keerukusest. Viimaks rõhutab EIP, et 17 000 eurot advokaaditasuna, mis hõlmab 1000 euro suurust tasu käesoleva kohtukulude kindlaksmääramise taotluse ettevalmistamise eest, vastab keskmist 220 euro suurust tunnitasu arvestades umbes 77 töötunnile, mis olevat osutatud teenust arvestades adekvaatne.

18 C. De Nicola väidab end kaitstes esmalt, et kohtukulude kindlaksmääramise taotlus on vastuvõetamatu, tuues esile, et sellele oleks pidanud EIP personalieeskirjade artikli 41 järgi eelnema lepitusmenetlus.

19 Teise võimalusena palub C. De Nicola jätta taotluse rahuldamata.

20 Seoses advokaaditasuga vaidlustab C. De Nicola väite, et see on „menetlusega seotud vältimatu kulu". Ta rõhutab, et arvestades EIP võimalust lasta end Avaliku Teenistuse Kohtus esindada üksnes oma teenistujatel, on EIP kohustatud tõendama, et käesoleval juhul oli tal vaja kasutada välise advokaadi abi eeskätt tulenevalt käsitlemisel olevate küsimuste keerukusest. C. De Nicola väidab, et EIP, kes piirdus advokaaditasu *ex ante* kinnitamisega kindla määra alusel, ei esitanud niisuguseid tõendeid; samuti ei viidanud EIP C. De Nicola väitel ühelegi konkreetsele aktile, mille koostamine oli nii keeruline, et selleks läks vaja välise asjatundja abi. Viimaks meenutab C. De Nicola, et EIP tunnistas

isegi oma taotluses, et põhimenetluses tõstatatud küsimused ei ole uued, ja lisab, et suur hulk tema põhimenetluse hagile lisatud dokumente pärinesid EIP-lt endalt ning olid juba varasemate kohtuasjade raames esitatud.

21 Mis puudutab EIP advokaadi sõidukulusid Avaliku Teenistuse Kohtusse jõudmiseks, siis vaidlustab C. De Nicola nende õigsuse ja märgib, et selles osas nõutud summa ehk 364,50 eurot vastab täpselt summale, mille peale sama advokaat esitas EIP-le arve 17. septembril 2008 toimunud koosolekule tulekuks.

22 Seoses üldiste halduskuludega, mille hüvitamist EIP nõuab summas 850 eurot, väidab C. De Nicola, et EIP ei ole niisuguste kulude kandmist tõendanud.

23 Vastusena C. De Nicola märkustele vaidlustab EIP väite, mille järgi tema advokaadile makstud tasu ei olevat olnud vältimatu. EIP väidab, et tema õigusteenistuste ressursid pühendatakse ennekõike nende ülesannete täitmisele, milleks EIP loodi, st laenude ja tagatiste andmine, et panustada siseturu arengusse ja see ei võimalda tal ette valmistada töötajaskonna liikmetega peetavaid kohtuvaidlusi ning neis osaleda.

Avaliku Teenistuse Kohtu hinnang

Kohtukulude kindlaksmääramise taotluse vastuvõetavus

24 On oluline märkida, et EIP kohtukulude kindlaksmääramise taotlus põhineb õigusel kohtukulude hüvitamisele, mille ta sai vastavalt põhimenetluses langetatud (ja eespool viidatud) kohtuotsusele De Nicola *vs.* EIP ja seega ei ole tegemist küsimusega, mis seonduks C. De Nicolale kui EIP töötajaskonda kuuluvale isikule personalieeskirjadest tulenevate õiguste ja kohustustega (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 4. augusti 1998. aasta otsus kohtuasjas T-77/98: Eppe *vs.* komisjon, punkt 11). Neil tingimustel ei ole põhjendatud C. De Nicola väide, et kohtukulude kindlaksmääramise taotlus oleks olnud vastuvõetav vaid siis, kui sellele oleks eelnenud EIP personalieeskirjade artiklis 41 ette nähtud lepitusmenetlus, mille vabatahtlikkust on pealegi kohtupraktikas meenutatud (Esimese Astme Kohtu 17. juuni 2003. aasta otsus kohtuasjas T-385/00: Seillen *vs.* EIP, punkt 73).

25 Sellest järeldub, et kohtukulude kindlaksmääramise taotlus on vastuvõetav.

Kohtukulude kindlaksmääramise taotluse põhjendatus

Advokaaditasu põhimenetluses

26 Esmalt olgu meenutatud, et vastavalt Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklile 19 esindab liidu liikmesriike ja institutsioone Euroopa Kohtus igaks üksikuks kohtuasjaks määratud esindaja; esindajat võib abistada nõustaja või advokaat. Kohtupraktikast ilmneb, et terminit „institutsioon” ei tule mõista hõlmavana üksnes ELL artikli 13 lõikes 1 nimetatud institutsioone, vaid seda tuleb käsitada hõlmavana ka muid liidu asutusi ja üksusi nagu näiteks EIP (vt selle kohta 8. märtsi 2011. aasta otsus kohtuasjas F-59/09: De Nicola *vs.* EIP, punkt 116, mis on Üldkohtusse edasi kaevatud, kohtuasi T-264/11 P).

27 Kodukorra artikli 91 punkti b järgi kuuluvad hüvitamisele järgmised kulud: „poolte menetlusega seotud kulud, eelkõige reisi- ja elamiskulud ning esindaja teenustasud, kui need on vältimatud”. Sellest sättest tuleneb, et hüvitamisele kuuluvad kulud on piiratud ühelt poolt Avaliku Teenistuse Kohtu menetlusega seotud kuludega ja teiselt poolt kuludega, mis olid sel eesmärgil vältimatud (Avaliku Teenistuse Kohtu 26. aprilli 2010. aasta määrus kohtuasjas F-7/08 DEP, punkt 23).

28 Üles on kerkinud küsimus, kas ja mis tingimustel on olukorras, kus Euroopa Kohtu põhikirja artikli 19 kolmanda lõigu mõttes institutsioon on kasutanud advokaadi abi, viimasele makstav tasu „hüvitamisele kuuluv kulu" kodukorra artikli 91 punkti b tähenduses.

29 Sellega seoses ei saa nõustuda seisukohaga, et tasu, mida institutsioon on maksnud advokaadile, kelle abi ta kasutas kohtumenetluse raames, ei saa ühelgi juhul pidada hüvitamisele kuuluvaks kuluks, sest institutsioon ei olnud sunnitud advokaadi abi kasutama. Ehkki vastab küll tõele, et advokaadi kasutamine on vaid institutsiooni parema äranägemise hooleks jäetud võimalus, on advokaadi kasutamise näol siiski tegemist kaitseõiguste teostamise olemusliku osaga. Neil tingimustel tuleb tasu, mida institutsioon on maksnud advokaadile, kelle abi ta kasutas, alati käsitada kohtukuludena.

30 Selle tasu hüvitatavus, mille institutsioon maksis advokaadile, kelle abi ta kasutas, sõltub siiski – nagu ka kodukorra artikli 91 punktis b on sõnaselgelt ette nähtud – asjaolust, kas institutsioon on tõendanud, et see oli menetlusega seoses vältimatu.

31 On muidugi otsustatud, et kui institutsioon kasutab advokaadi abi, kuulub viimasele makstud tasu menetlusega seotud vältimatute kulude mõiste alla (vt selle kohta Euroopa Kohtu 21. juuni 1976. aasta määrus kohtuasjas 126/76 DEP: Dietz *vs.* komisjon, punktid 5 ja 6; 7. septembri 1999. aasta määrus kohtuasjas C-409/96 P-DEP: komisjon *vs.* Sveriges Betodlares ja Henrikson, punkt 12, ja 26. novembri 2004. aasta määrus kohtuasjas C-198/02 P-DEP: EIP *vs.* De Nicola, punkt 18; Esimese Astme Kohtu 6. veebruari 1995. aasta määrus kohtuasjas T-460/93 DEP: Tête jt *vs.* EIP, ja 24. märtsi 1998. aasta määrus kohtuasjas T-175/94 DEP: International Procurement Services *vs.* komisjon, punkt 9).

32 Eelmises punktis viidatud kohtumäärustest ei saa aga siiski järeldada, et liidu kohtu jaoks on institutsiooni poolt oma advokaadile makstud tasu alati ja igal juhul hüvitamisele kuuluvad kulud, mille vältimatust on institutsioon kohustatud tõendama kooskõlas kodukorra artikli 91 punktiga b. Täpsustades osas neist kohtumäärustest, et advokaadi teenustasu kuulub mõiste „menetlusega seotud vältimatud kulud" alla, piirdus liidu kohus nimelt tõdemusega, et erinevalt muudest kuludest, mis juba loomuldasa ei kuulu hüvitatavate kulude hulka (nagu institutsiooni kohtus esindamise eest vastutava ametniku tasu), on advokaaditasu selle vältimatuse tõendamise eeldusel pigem siiski institutsioonidele hüvitatav. Kuigi vastab tõele, et pärast eelmises punktis viidatud kohtumääruste andmist lisas Euroopa Liidu Nõukogu 2. novembri 2004. aasta otsusega Avaliku Teenistuse Kohtu loomise kohta (ELT L 333, lk 7) Euroopa Kohtu põhikirjale I lisa, mille artikli 7 lõike 5 teises lauses on sätestatud, et kui mõnes kodukorra erisättes ei ole ette nähtud teisti, on menetluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui teine pool on seda nõudnud, muudeti sellega üksnes hüvitamisele kuuluvate kohtukulude kandmise korda, mitte nende määratlust.

33 Kui kodukorra artikli 91 punkti b tuleks tõlgendada nii, et see tähendab, et institutsiooni poolt oma advokaadile makstud tasu tuleb kõigil juhtumitel ja ilma konkreetse objektiivse õigustuseta käsitada „vältimatu kuluna" selle artikli mõttes, tekiks erijuhul, kus kaks sama institutsiooni ametnikku esitavad mõlemad selle institutsiooni vastu hagi ja institutsioon otsustab ühes neis menetlustest kasutada advokaadi abi ja teises mitte, oht eirata võrdse kohtlemise põhimõtet. Olukorras, kus need mõlemad hagid jäetakse rahuldamata ja kostjast institutsiooni kohtukulud mõistetakse välja neilt ametnikelt, oleks esimese ametniku kohtukulud märksa suuremad kui teise omad. Kohtupraktikast tuleneb, et kaalutlusõiguse valdkonda kuuluvas küsimuses on võrdse kohtlemise põhimõtet rikutud siis, kui institutsioon teeb vahet meelevaldselt või ilmselgelt asjakohatult, arvestades taotletavat eesmärki (Esimese Astme Kohtu 13. detsembri 2004. aasta otsus kohtuasjas T-251/02, punkt 124).

34 Asjaolu, et institutsioon on oma teenistujate vastu toimuvates menetlustes süstemaatiliselt kasutanud advokaadi abi, ei ole piisav, et jätta kõrvale võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumise oht osas, milles selle institutsiooni ametnikele ja muudele teenistujatele langeb seega osaks erinev kohtlemine võrreldes nende institutsioonide ametnike ja muude teenistujatega, kellel ei ole tavaks avaliku teenistuse kohtuvaidlustes advokaadi abi kasutada või kes kasutavad seda neil juhtudel väga harva. Liidu kohus on muidugi rõhutanud iga institutsiooni autonoomia tähtsust Euroopa Kohtu põhikirja

artikli 19 esimese lõigu mõttes, jättes kõrvale avaliku teenistuse ühtsusel rajanevad argumendid (vt Esimese Astme Kohtu 16. septembri 1997. aasta otsus kohtuasjas T-220/95: Gimenez *vs.* Regioonide Komitee, punkt 72). Samas tunnustatakse autonoomia põhimõtte laienemist üksnes institutsioonidele kui tööandjatele nende töötajaskonna haldamise küsimustes. Samuti ei ole kõnesoleva põhimõttega võimalik õigustada seda, et liidu ametnikud ja muud teenistujad ei ole, sõltumata institutsioonist, mille teenistuses nad on, asetatud samasse olukorda, mis puudutab kohtusse pöördumise võimalust tööandjaga toimuva vaidluse lahendamiseks. Ehkki igal institutsioonil on oma talituste töö korraldamisel ja oma ülesannete täitmisel ulatuslik kaalutlusõigus, peavad kõigil liidu ametnikel ja muudel teenistujatel olema võrdväärsed tingimused kohtusse pöördumiseks ja see, kuivõrd tõhus on nende õigus kohtusse pöörduda, ei tohiks varieeruda sõltuvalt nende tööandja valikutest oma talituste korraldamisel.

35 Eelmises punktis mainitud erinev kohtlemine võib juhul, kui otsus advokaadi abi kasutada või mitte kasutada tehti menetluskeele alusel, kaasa tuua ka rahvusel põhineva erineva kohtlemise, sest see karistaks nende liikmesriikide kodanikke, kelle keel ei kuulu institutsioonide õigustalitustes kõige sagedamini kasutatud keelte hulka.

36 Viimaks olgu meenutatud, et enne kodukorra jõustumist 1. novembril 2007 jäid institutsioonidele Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtus peetud avaliku teenistuse kohtuvaidlustes tekkinud kohtukulud Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 88 alusel institutsiooni kanda. 2. novembri 2004. aasta otsusega, millega loodi Avaliku Teenistuse Kohus, otsustas nõukogu, et – nagu on meenutatud eespool – kohtuvaidluse kaotanud pool on kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kui tuleks jääda kodukorra artikli 91 punkti b niisuguse tõlgenduse juurde, mille järgi institutsiooni poolt advokaadile makstud tasu kogusummat tuleks igal juhul pidada vältimatuks kuluks, muudaks see uus kohtukuludealane põhimõte olukorras, kus hageja kaotab kohtuvaidluse ja kostjast institutsioon nõuab, et kohtukulud mõistetaks välja hagejalt, menetluse hageja jaoks oluliselt kallimaks. Nimelt peaks kohtuvaidluse kaotanud hageja lisaks oma advokaaditasule maksma osaliselt või isegi täies ulatuses kinni ka institutsiooni advokaaditasu, mistõttu võivad kohtukulud sellisel puhul küündida palgaastme AST 1 ametniku kümne kuu töötasuga võrduva või isegi suurema summani, ilma et see oleks seotud hagi esitamise ajendanud võimaliku majandusliku huviga. Arvestades niisugust kohtumenetluslikku riski, võib ametnik või muu teenistuja olla sunnitud hagi esitamisest loobuma, iseäranis asjades, kus rahalises mõttes on kaalul vähe või üldse mitte midagi. Niisugune tagajärg kahjustaks menetluses kaalul oleva küsimuse ja menetluskulude vahelise ebaproportsionaalsuse tõttu liidu ametnike ja muude teenistujate kohtusse pöördumise õiguse tõhusust ning rikuks seega õigust tõhusale õiguskatsevahendile, mis on kujundatud välja kohtupraktikas ja fikseeritud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 47.

37 Neist kaalutlustest tuleneb, et juhul kui hagejalt mõistetakse kas osaliselt või täielikult välja institutsiooni kohtukulud, on viimane kohustatud advokaaditasu tagasisaamise soovi korral tõendama, et see tasu oli menetlusega seotud „vältimatu kulu".

38 Selles osas võib institutsioon tõendada advokaadi abi kasutamise vajadust, näidates konkreetsemalt ära konjunktuursed ja ajutist laadi põhjused (mis on eelkõige seotud töökoormuse ühekordse tõusuga või harilikult institutsiooni kohtuvaidluses esindavate õigustalituse teenistujate ootamatu töölt eemalejäämisega), mille tõttu ta oli sunnitud advokaadi abi kasutama. Sama kehtib institutsiooni kohta, kes leiab end olukorrast, kus hageja on esitanud väga mahukaid või palju hagisid, ja tõendab, et juhul kui ta ei oleks advokaadi abi kasutanud, oleks ta olnud kohustatud pühendama oma talituste ressursse nendele hagidele ebaproportsionaalses ulatuses.

39 Seevastu ei saa institutsioon nõuda advokaaditasu täielikku või osalist tagasimaksmist juhul, kui ta piirdub selgitusega, et otsustas eelarvelistel või organisatsioonilistel kaalutlustel mitte anda oma õigustalitusele avaliku teenistuse kohtuvaidluste haldamise ülesannet. Ehkki institutsioon on vaba niisugust valikut tegema, ei tohiks selle valikuga kaasnevad tagajärjed kohtukulude kaudu langeda ametnikele ja muudele teenistujatele; vastasel juhul tekib oht, et sellega kaasneb, nagu on meenutatud

ka eespool, olukord, kus rikutakse õiguskaitse võrdse kättesaadavuse põhimõtet, mis puudutab ühelt poolt nende institutsioonide töötajaskonda, kelle õigustalitus tagab institutsiooni esindamise liidu kohtus ja teiselt poolt nende institutsioonide töötajaskonda, kes süstemaatiliselt kasutavad advokaadi abi.

40 Kui institutsioon on tõendanud advokaadi abi kasutamise vajalikkust, peab kohus määrama kindlaks summa, mille ulatuses saab kohtukulud sisse nõuda poolelt, kellelt need välja mõistetakse.

41 Selles osas ei pea kohus arvestama siseriiklikku advokaadi teenustasu määra ega võimalikku kokkulepet huvitatud isiku ja tema esindajate või nõustajate vahel (vt näiteks Esimese Astme Kohtu 9. septembri 2002. aasta määrus kohtuasjas T-182/00 DEP: Pannella *vs.* parlament, punkt 28). Kui üheski liidu õigusnormis ei ole määrasid reguleeritud, on kohus vaba hindama kohtuasja faktilisi asjaolusid, arvestades kohtuvaidluse eset ja laadi, selle olulisust liidu õiguse vaatevinklist, kohtuasja keerukust, töömahtu, mida kohtuvaidlus võis eeldada menetluses osalenud esindajatelt või nõustajatelt, ning poolte menetlusega seotud majanduslikke huvisid (eespool viidatud kohtumäärus Pannella *vs.* parlament, punkt 29). Kohus peab hüvitatava tasusumma kinnitamisel samuti arvesse võtma selle poole maksevõimet, kellelt kohtukulud välja mõisteti, et ei riivataks ebaproportsionaalselt kõnesoleva poole õigust tõhusale õiguskaitsevahendile, mille näeb ette põhiõiguste harta artikkel 47.

42 Viimaks ei või asjaomasele institutsioonile hüvitatava advokaaditasu summat hinnata, jättes tähelepanuta töö, mida selle institutsiooni talitused tegid enne Avaliku Teenistuse Kohtusse pöördumist. Kuna hagi vastuvõetavus sõltub eelneva halduskaebuse esitamisest ja selle rahuldamata jätmisest ametisse nimetava asutuse poolt, tegelevad institutsiooni talitused vaidluse lahendamisega juba enne selle Avaliku Teenistuse Kohtusse jõudmist. Sellest tuleneb, et kohtuasjades, kus institutsioon kasutab ühel käesoleva kohtumääruse punktis 38 esitatud põhjustest advokaadi abi, tuleb menetluse jaoks objektiivselt võttes vältimatuks töötundide koguarvuks pidada põhimõtteliselt kolmandikku sellest tundide arvust, mida advokaat oleks vajanud, kui ta ei oleks saanud toetuda varem institutsiooni õigustalituse poolt ära tehtud tööle.

43 Selleks suhtarvuks võib kinnitada ka suurema protsendi ja seda eelkõige juhul, kui institutsioon on suure hulga ilmselgelt kuritarvituslikke hagisid esitanud hagejaga seoses olukorras, kus ta peab usaldama neist hagidest kas kõik või osa advokaadi hoolde (sh kohtueelses menetluses), et vältida oma õigustalituse ressursside ebaproportsionaalset rakendamist.

44 Just eelnevaid kaalutlusi arvestades tuleb lahendada kõnesolev kohtukulude kindlaksmääramise taotlus, mis puudutab EIP makstud advokaaditasu põhimenetluses.

45 Käesolevas asjas väidab EIP, et avaliku teenistuse kohtuvaidlus ei kuulu kuidagi tema õigustalituse ülesannete hulka, kuna viimane täidab ennekõike neid ülesandeid, milleks EIP loodi, st laenude ja tagatiste andmine, et panustada siseturu arengusse. Nagu eespool öeldud, ei piisa sellest asjaolust tõendamaks, et EIP makstud advokaaditasu tuleks pidada menetlusega seotud vältimatuks kuluks.

46 Arvestades siiski kohtuasja konkreetseid asjaolusid, on Avaliku Teenistuse Kohus seisukohal, et EIP-l oli vaja advokaadi abi kasutada. Ehkki põhimenetlus ei olnud iseäranis keerukas ja seal püstitatud õiguslikud küsimused, mis puudutasid põhiosas hindamisaruande ja edutamata jätmise otsuse õiguspärasust ning väidetava psühholoogilise ahistamise esinemist, ei olnud liidu õiguse seisukohast uued, tuleb siiski märkida, et 42 lehekülje pikkune hagi oli harilikult Avaliku Teenistuse Kohtule esitatavatest hagidest pikem, sellel oli enam kui 700 lk ulatuses lisasid, esitatud väited olid arvukad, olemata – vähemalt ühes osas neist – tõsiseltvõetavad. Lisaks oli C. De Nicola juba enne selle hagi esitamist esitanud Euroopa Kohtule ja Esimese Astme Kohtule arvestatava hulga hagisid, millest igaüks nõudis vastava dokumendi pikkuse tõttu EIP õigustalituselt iseäranis palju tööd (liidetud kohtuasjad T-7/98, T-208/98 ja T-109/99, liidetud kohtuasjad T-120/01 ja T-300/01, liidetud kohtuasjad T-7/98 DEP, T-208/98 DEP ja T-109/99 DEP ja kohtuasi C-198/02 P-DEP).

47 Kuna C. De Nicola põhimenetluse hagi ei saa vaadelda ilmselgelt kuritarvituslikuna, on põhimenetluse jaoks vältimatut tööhulka hinnatud õigesti, kui kinnitada töötundide arvuks 25 h ehk kolmandik sellest (75 h), mida advokaat oleks vajanud, kui ta ei oleks saanud tugineda varem EIP õigusteenistuste poolt tehtud tööle.

48 Eelnevast järeldub – arvestades, et töötunni hind 220 eurot on seda liiki kohtuasjades kogenud advokaadi puhul mõistlik teenustasu –, et vältimatuid kulusid, mis EIP-le põhimenetlusega seoses tekkisid, tuleb hinnata 5500 eurole (ehk 25 h × 220 eurot).

Muud põhimenetlusega seotud kulud

49 EIP palub kõigepealt hüvitada 364,50 euro suuruse summa, et katta tema advokaadi väidetav sõidukulu kohtuistungile jõudmiseks. Niisugust nõuet ei saa siiski rahuldada. Ehkki vastab tõele, et advokaat, kelle abi EIP kasutas, esitas viimasele tõepoolest arve summas 364,50 eurot ärireisi eest Luxembourgi (Luksemburg), ei ole EIP esitatud dokumentide alusel tõendatud, et see reis, mille eesmärk oli osaleda 17. septembril 2008 EIP asukohas toimunud koosolekul, mitte kohtuistungil, mis toimus 24. märtsil 2009, oli istungi ettevalmistamiseks vajalik.

50 Mis puudutab lisaks muid kulusid, mille osas EIP on esitanud 850 euro suuruse hüvitusnõude ja mis vastavad tema kantud „üldkuludele", siis ei tule nende kulude osas, mis ei ole EIP sisetegevusest eraldatavad, määrata mingit hüvitust – ka mitte kindla määra alusel (vt selle kohta eespool viidatud kohtumäärus EIP *vs*. De Nicola, punkt 19).

Kohtukulude kindlaksmääramise menetlusega seotud kulud

51 Kodukorra artikkel 92, mis käsitleb kulude vaidlustamist, ei näe erinevalt selle määruse artiklist 86 ette, et kohtuotsuses või määruses, millega lõpetatakse asjas menetlus, lahendatakse kohtukulude jaotamine. Nimelt, kui Avaliku Teenistuse Kohus, otsustades kodukorra artikli 92 alusel esitatud taotluse üle määrata kindlaks põhimenetluse kohtukulud, langetaks otsuse nii selle taotluse esemeks olevate kulude kui ka eraldi kohtukulude kindlaksmääramise menetluses tekkinud uute kohtukulude üle, saaks hiljem uued kohtukulud uuesti vaidlustada.

52 Eeltoodust järeldub, et käesoleva menetlusega seotud kulude ja tasude kohta ei ole vaja eraldi otsust langetada (Avaliku Teenistuse Kohtu 10. novembri 2009. aasta määrus kohtuasjas F-14/08 DEP: X *vs*. parlament, punkt 40).

53 Avaliku Teenistuse Kohtul tuleb hüvitatavate kohtukulude summat kindlaks määrates siiski arvestada kõigi kohtuasja asjaoludega kuni kohtukulude kindlaksmääramise määruse andmiseni. Seda arvestades võib Avaliku Teenistuse Kohus määrata kindlaks kohtukuludega seotud menetluse kulud, mis olid kodukorra artikli 91 mõttes vältimatud (vt eespool viidatud kohtumäärus Schönberger *vs*. parlament, punkt 48).

54 Kõnesoleval juhul jääb Avaliku Teenistuse Kohtul vaid tõdeda, et kohtukulude kindlaksmääramise taotlus on summa osas ilmselgelt proportsioonist väljas, sest EIP, kes taotles, et põhimenetluse raames makstud hüvitamisele kuuluvate tasude summa kinnitataks 16 000 eurole, sai vastavas osas hüvitist vaid 5500 euro suuruses summas ehk vähem kui C. De Nicola 8. märtsi 2010. aasta e-kirjas pakutud 6000 eurot. Lisaks kasutas EIP advokaat kindlasti, muu hulgas ka käesoleva kohtukulude kindlaksmääramise menetluse raames, EIP talituste abi.

55 Siiski on oluline arvesse võtta, et käesolevas kohtumääruses on täpsustatud korda, mille alusel hinnata nende tasude summat, mille institutsioon on oma advokaadile maksnud. Lisaks nähtub toimiku materjalidest, et EIP advokaat mitte üksnes ei koostanud kohtukulude kindlaksmääramise taotlust, vaid andis ka palju üksikasjalikke vastuseid küsimustele, mida Avaliku Teenistuse Kohus pooltele esitas.

56 Neil tingimustel leiab Avaliku Teenistuse Kohus, et 1000 eurost, mille osas EIP taotles kohtukulude kindlaksmääramisega seotud kulude hüvitamist, saab üksnes 500 euro suurust summat pidada kodukorra artikli 91 mõttes vältimatuteks kuludeks.

57 Eeltoodut arvesse võttes tuleb summaks, mille ulatuses C. De Nicola peab kohtukulud EIP-le hüvitama, määrata 6000 eurot.

Esitatud põhjendustest lähtudes

AVALIKU TEENISTUSE KOHUS (täiskogu)

määrab:

Kinnitada Euroopa Investeerimispangale kohtuasjas F-55/08: De Nicola *vs.* EIP hüvitatavate kohtukulude summaks 6000 eurot.

Kuulutatud 27. septembril 2011 Luxembourgis.

Kohtusekretär
W. Hakenberg

President
P. Mahoney